

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De actio negatoria : een studie naar de rechtsvorderlijke zijde van het eigendomsrecht

Es, P.C. van

Citation

Es, P. C. van. (2005, October 5). *De actio negatoria : een studie naar de rechtsvorderlijke zijde van het eigendomsrecht. Meijers-reeks*. Wolf Legal Publishers, Nijmegen. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4301>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4301>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Verkort aangehaalde literatuur

Aaftink (1974)

H.A.M. Aaftink, *Afstand van vermogensrechten* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 1974.

Van Acht (1990)

R.J.J. van Acht, *Burenrecht* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 1990.

Van Acht (1993)

R.J.J. van Acht, 'Onrechtmatige hinder', *Milieu en recht* 1993, p. 220-228.

Albers-Dingemans (1995)

R.L. Albers-Dingemans, 'Reactie naar aanleiding van het artikel van mr H.J. Vetter "Verkrijging via verjaring van het recht van overpad door de bezitter-niet te goedertrouw", WPNR 6194 (1995) en het artikel van mr W. Glazenburg & mr J.H.M. van Swaaij "Verkrijging van een erfdienstbaarheid van weg door verkrijgende verjaring ex art. 3:105 lid 1 (extinctieve verjaring)", WPNR 6196 (1995)', *WPNR* 6204 (1995), p. 822-823.

Albers-Dingemans (1996)

R.L. Albers-Dingemans, 'Voor 2012 geen verkrijgende verjaring van erfdienstbaarheden van weg door de bezitter te kwader trouw', *WPNR* 6225 (1996), p. 405-406.

Arndts (1883)

K.L. Arndts von Arnesberg, *Lehrbuch der Pandekten*, bewerkt door L. Pfaff & F. Hofmann, Stuttgart 1883.

Asser (1890)

C. Asser, *Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, tweede deel*, 1e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1890.

Asser (1896)

C. Asser, *Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, tweede deel*, 3e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1896.

Asser/Scholten (1927)

P. Scholten, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, tweede deel, Zakenrecht*, 6e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1927.

Asser/Beekhuis 3-I (1980)

J.H. Beekhuis, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Zakenrecht, algemeen deel*, 11e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Asser/Beekhuis 3-I (1985)

J.H. Beekhuis, F.H.J. Mijnsen & P. de Haan, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Zakenrecht, algemeen deel*, 12e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1985.

Asser/Mijnssen/De Haan 3-I (2001)

F.H.J. Mijnssen & P. de Haan, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Goederenrecht, algemeen goederenrecht*, 14e druk, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2001.

Asser/Beekhuis 3-II (1983)

J.H. Beekhuis, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Zakenrecht, tweede deel (Art. 625-876t), Eigendom en beperkte zakelijke genotsrechten*, 11e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1983.

Asser/Beekhuis 3-II (1990)

J.H. Beekhuis, W.J.M. Davids, F.J.H. Mijnssen & A.A. van Velten, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Zakenrecht, tweede deel, Eigendom en beperkte zakelijke genotsrechten*, 12e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1990.

Asser/Mijnssen/Van Dam/Van Velten 3-II (2002)

C.C. van Dam, F.J.H. Mijnssen en A.A. van Velten, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Goederenrecht, Zakelijke rechten*, 14e druk, Deventer: Kluwer 2002.

Asser/Van Velten 3-III (2003)

A.A. van Velten, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Goederenrecht, Zekerheidsrechten*, 13e druk, Deventer: Kluwer 2003.

Asser/Hartkamp 4-III (2002)

A.S. Hartkamp, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, Verbintenissenrecht, derde deel, De verbintenis uit de wet*, 11e druk, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2002.

Azo (Summa)

Azo, *Summa Codicis*, Venetië 1596.

Baron (1890)

J. Baron, *Pandekten*, Leipzig: Duncker & Humblot 1890.

Bartolus (Commentaria)

Bartolus de Saxoferrato, *Commentaria*, herdruk van uitgave Venetië 1506-1529, Rome 1996.

Baumbach (2003)

A. Baumbach, *Zivilprozessordnung*, voortgezet door W. Lauterbach en bewerkt door J. Albers & Hartmann, München: C.H. Beck 2003.

Beekhoven van den Boezem (2000)

F.E.J. Beekhoven van den Boezem, 'Onroerende zaken en verjaring van de revindicatie', *WPNR* 6420 (2000), p. 719-724.

Beekhoven van den Boezem (2001)

F.E.J. Beekhoven van den Boezem, 'Naschrift bij reactie van A.J.H. Pleysier op "Onroerende zaken en verjaring van de revindicatie"', *WPNR* 6437 (2001), p. 262-264.

Beekhuis (1955)

J.H. Beekhuis, 'Vereisten voor de vordering tot schadevergoeding, vergeleken met die voor andere acties uit onrechtmatige daad', *WPNR* 4398-4400 (1955), p. 217-220, p. 229-232 en p. 241-243.

Bellapertica (Lectura)

Petrus de Bellapertica, *Lectura institutionem*, herdruk van uitgave Lugduni 1536, Bologna 1972.

- Berger (2001)
K.F.M. Berger, *Burenrecht, mandeligheid, erfdiensbaaerheden*, Deventer: Kluwer 2001.
- Van den Bergh (1988)
G.C.J.J. van den Bergh, *Eigendom, grepen uit de geschiedenis van een omstreden begrip*, Deventer: Kluwer 1988.
- Van den Bergh (2000)
G.C.J.J. van den Bergh, *Geleerd recht, een geschiedenis van de Europese rechtswetenschap in vogelvlucht*, Deventer: Kluwer 2000.
- De Bie Leuveling Tjeenk (1997)
J. de Bie Leuveling Tjeenk, *Gerechtigden tot schadevergoeding bij zaakschade* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1997.
- Biondi (1938)
B. Biondi, *La categoria romana delle 'servitutes'*, Milaan 1938.
- Bloembergen (1965)
A.R. Bloembergen, *Schadevergoeding bij onrechtmatige daad* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 1965.
- Boháček (BIDR 44)
M. Boháček, 'L'actio negativa nell'ambiente dell'usufrutto', *Bullettino dell'Istituto di diritto romano* 44 (1936-1937), p. 19-90.
- Boháček (BIDR 46)
M. Boháček, 'Nuovi studi sulle actiones negativae', *Bullettino dell'Istituto di diritto romano* 46 (1939), p. 142-193.
- Van Boneval Faure (1879)
R. van Boneval Faure, *Het Nederlandsche Burgerlijke Procesrecht, eerste deel*, Leiden: E.J. Brill 1879.
- Boukema (1992)
C.A. Boukema, *Samenloop*, Deventer: Kluwer 1992.
- Brinz (1873)
A. Brinz, *Lehrbuch der Pandekten, Erster Band*, Erlangen: A. Deichert 1873.
- Brunner (1984)
C.J.H. Brunner, *Beginselen van samenloop*, Arnhem: Gouda Quint 1984.
- Buckland (1930)
W.W. Buckland, 'The protection of servitudes in Roman law', *The Law Quarterly Review* 184 (1930), p. 447-464.
- Van Dam (2000)
C.C. van Dam, *Aansprakelijkheidsrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000.
- Davids (1994)
W.J.M. Davids, *Mandeligheid en erfdiensbaaerheden*, Deventer: Kluwer 1994.
- Davids (1999)
W.J.M. Davids, *Burenrecht*, Deventer: Kluwer 1999.
- Dernburg (1912)
H. Dernburg, *System des Römischen Rechts, Der Pandekten*, bewerkt door P. Sokolowski, Berlijn: H.W. Müller 1912.
- Diephuis (1880)
G. Diephuis, *Het Nederlandsch Burgerlijk Regt, zesde deel*, Groningen: J.B. Wolters 1880.

Donellus (Commentarii)

H. Donellus, *Commentarii de iure civili*, Neurenberg 1822-1834.

Drion (1958)

H. Drion, *Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereniging 1958 II*, p. 55-59, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1958.

Drion (1967)

H. Drion, 'De betekenis van het bezit voor het huidige recht', *WPNR* 4941-4943 (1967), p. 109-113, p. 121-127 en p. 133-137.

Eggens (1947)

J. Eggens, 'Over het wezen van misbruik van recht', *WPNR* 3989-3991 (1947), p. 221-223, p. 229-231 en p. 237-239 (ook opgenomen in: *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen II*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom 1959, p.116-132).

Eggens (1941)

J. Eggens, 'Het "misbruik van recht" en de vrijheid' (rede uitgesproken op de Rechts-Hoogeschool te Batavia op 28 oktober 1941), in: *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen II*, Alphen aan den Rijn 1959: N. Samsom, p. 70-81.

Eggens (1960)

J. Eggens, 'Over de verhouding van eigendom en verbintenis', *Meded. KNAW, Afd. Letterkunde*, NR dl. 23-7, Amsterdam 1960, p. 187-204, opgenomen in: *Eggens bundel*, bezorgd door H.C.F. Schoordijk en J.M. Smits, Alphen aan den Rijn 1998, p. 456-473.

Esser/Weyers (2000)

J. Esser, *Schuldrecht, Band II, Besonderer Teil, Teilband 2, Gesetzliche Schuldverhältnisse*, bewerkt door H. Weyers, Heidelberg: C.F. Müller 2000.

Feenstra (1974)

R. Feenstra, 'Romeins recht en de Europese rechtswetenschap', in: J.E. Spruit (red.), *Coniectanea neerlandica iuris romani*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1974, p. 101-137.

Feenstra (1976)

R. Feenstra, 'Historische aspecten van de private eigendom als rechtsinstituut', *RM Themis* 1976, p. 248-275.

Feenstra (1989)

R. Feenstra, 'Dominium and ius in re aliena: The Origins of a Civil Law Distinction', in: P. Birks (red.), *New Perspectives in the Roman Law of Property, Essays for Barry Nicholas*, Oxford: Clarendon Press 1989, p. 111-122.

Feenstra (1994)

R. Feenstra, *Romeinsrechtelijke grondslagen van het Nederlands privaatrecht*, Leiden: E.J. Brill/Universitaire Pers 1994.

Feenstra/Waal (1975)

R. Feenstra & C.J.D. Waal, *Seventeenth-century Leyden law professors and their influence of the development of civil law*, *Meded. KNAW, Afd. Letterkunde*, NR dl. 90, Amsterdam/Oxford 1975.

Fesevur (2000)

J.E. Fesevur, 'Redelijkheid en billijkheid in het Nederlandse goederenrecht', in: S.E. Bartels en J.M. Milo (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000, p. 21-60.

Fikentscher (1997)

W. Fikentscher, *Schuldrecht*, Berlin/New York: W. de Gruyter 1997.

- Franciosi (1967)
G. Franciosi, *Studi sulle servitù prediali*, Napels: E. Jovene 1967.
- Francke (1838)
W.F.G. Francke, 'Betrachtungen über die Beweislast bei der Negatorienklage', *AcP* 21 (1838), p. 1-34.
- Girard (1929)
P.F. Girard, *Manuel élémentaire de droit Romain*, bewerkt door F.Senn, Parijs: A. Rousseau 1929.
- Glazenborg/Van Swaaij (1995)
W. Glazenborg & J.H.M. van Swaaij, 'Verkrijging van een erfdienstbaarheid van weg door verkrijgende verjaring ex art. 3:105 lid 1 (extinctieve verjaring)', *WPNR* 6196 (1995), p. 647-650.
- Glück (1808)
C.F. von Glück, *Ausführliche Erläuterung der Pandecten, Zehnten Theils erste Abtheilung*, Erlangen: J.J. Palm 1808.
- Glück (1875)
C.F. von Glück, *Ausführliche Erläuterung der Pandecten, Serie der Bücher 39 und 40, Zweiter Theil*, bewerkt door K.L. Arndts, B.W. Leist & H. Burckhard, Erlangen: J.J. Palm 1875.
- Glück (1881)
C.F. von Glück, *Ausführliche Erläuterung der Pandecten, Serie der Bücher 39 und 40, Dritter Theil*, bewerkt door B.W. Leist & H. Burckhard, Erlangen: J.J. Palm 1881.
- Hartkamp (1999)
A.S. Hartkamp, *Compendium van het vermogensrecht volgens het nieuwe Burgerlijk Wetboek*, Deventer: Kluwer 1999.
- Hausmaninger (1990)
H. Hausmaninger, *Das Schadenersatzrecht der lex Aquilia*, Wenen: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung 1990.
- Heise (1819)
A. Heise, *Grundriss eines Systems des gemeinen Civilrechts*, Heidelberg 1819; Keip Verlag 1997 (facsimile uitgave).
- Heise (1857)
A. Heise, 'Ueber die Beweislast bei der Negatorienklage', *AcP* 40 (1857), p. 50-56.
- Henle (1915)
R. Henle, *Unus casus, Eine Studie zu Justinians Institutionen*, Leipzig: Werner Scholl 1915.
- Hennekens (2001)
H.Ph.J.A.M. Hennekens, *Openbare zaken naar publiek- en privaatrecht*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2001.
- Hesse (1866a)
Chr.U. Hesse, 'Ueber die actiones in rem', in: *Jahrbücher für die Dogmatik des heutigen römischen und deutschen Privatrechts* 8 (1866), p. 21-59.
- Hesse (1866b)
Chr.U. Hesse, 'Ueber die prohibitoria actio und über die Frage, ob Miteigenthümer gegen einander die Negatoria erheben können', in: *Jahrbücher für die Dogmatik des heutigen römischen und deutschen Privatrechts* 8 (1866), p. 60-81.

- Hesse (1866c)
Chr.U. Hesse, 'Die Negatorienklage, ihre Veranlassung und Richtung', in: *Jahrbücher für die Dogmatik des heutigen römischen und deutschen Privatrechts* 8 (1866), p. 82-134.
- Hesse (1880)
Chr.U. Hesse, *Die Rechtsverhältnisse zwischen Grundstücksnachbarn*, Jena: G. Fischer 1880.
- Heumann/Seckel (1958)
H. Heumann & E. Seckel, *Handlexikon zu den Quellen des römischen Recht*, Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt 1958.
- Hijma/Olthof (2002)
Jac. Hijma & M.M. Olthof, *Compendium van het Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 2002.
- Hijmans (1926)
H.I. Hijmans, *Romeinsch Zakenrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1926.
- Hofmann (1944)
L.C. Hofmann, *Het Nederlandsche zakenrecht*, Groningen/Batavia: J.B. Wolters 1944.
- Hofmann/Drion (1959)
L.C. Hofmann, *Het Nederlands Verbintenissenrecht, De algemene leer der verbintenissen, tweede gedeelte (artt. 1388-1492 BW)*, bewerkt door H. Drion & K. Wiersma, Groningen: J.B. Wolters 1959.
- Hohloch (1976)
G. Hohloch, *Die negatorischen Ansprüche und ihre Beziehungen zum Schadenersatzrecht*, Frankfurt am Main: A. Metzner Verlag 1976.
- Honsell/Mayer-Maly/Selb (1986)
H. Honsell, T. Mayer-Maly & W. Selb, *Römisches Recht*, aufgrund des Werkes von P. Jörs, W. Kunkel & L. Wenger, Berlin [etc.]: Springer-Verlag 1987.
- Huber (1742)
U. Huber, *Heedensdaegse rechtsgeleertheyt, soo elders, als in Frieslandt gebruikelyk*, bewerkt door Z. Huber, Amsterdam 1742.
- Hugo (1805)
G. Hugo, *Lehrbuch der Pandecten oder des heutigen römischen Rechts*, Berlijn: A. Mylius 1805.
- Hugo (1820)
G. Hugo, *Lehrbuch eines civilistischen Cursus, Vierter Band*, Berlijn: A. Mylius 1820.
- Huijgen (1997)
W.G. Huijgen, 'Reflexwerking van vergunningen', *AA* 1997, p. 330-336.
- Jakobs/Schubert (1985)
H.H. Jakobs & W. Schubert, *Die Beratung des Bürgerlichen Gesetzbuchs in systematischer Zusammenstellung der unveröffentlichten Quellen, Sachenrecht I, §§ 854-1017*, Berlijn/New York: W. de Gruyter 1985.
- Jansen (1996)
C.H.M. Jansen, *Onrechtmatige daad: algemene bepalingen*, Deventer: Kluwer 1996.
- Jansen (Art. 6: 162 lid 2)
C.H.M. Jansen, Artikel 162, lid 2, in: C.J.J.M. Stolker (red.), *Onrechtmatige daad 6.3*, Deventer: Kluwer (losbladig).
- Jhering (1867)
R. Jhering, *Das Schuldmoment im römischen Privatrecht*, Giessen: E. Roth 1867.

- Johnston (1999)
D. Johnston, *Roman law in context*, Cambridge: University Press 1999.
- Johow (1880)
R. Johow, *Entwurf eines bürgerlichen Gesetzbuches für das Deutsche Reich, Sachenrecht*, Berlin 1880, herdrukt in: *Die Vorlagen der Redaktoren für die erste Kommission zur Ausarbeitung des Entwurfs eines Bürgerlichen Gesetzbuches, Sachenrecht, Teil 1*, herausgegeben von W. Schubert, Berlin/New York: W. de Gruyter 1982.
- De Jong (1995)
J. de Jong, *Erfpacht en opstal*, Deventer: Kluwer 1995.
- Jörs/Kunkel (1949)
P. Jörs & W. Kunkel, *Römisches Privatrecht*, Berlin [etc.]: Springer-Verlag 1949.
- Jurgens (1975)
S.J.F.M. Jurgens, *Industriële hinder* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 1975.
- Kaser RP I
M. Kaser, *Das römische Privatrecht I: Das altrömische, das vorklassische und klassische Recht*, München: C.H. Beck 1971.
- Kaser RP II
M. Kaser, *Das römische Privatrecht II: Die nachklassischen Entwicklungen*, München: C.H. Beck 1975.
- Kaser/Hackl ZP
M. Kaser, *Das römische Zivilprozessrecht*, bewerkt door K. Hackl, München: C.H. Beck 1996.
- Kaser (1935)
M. Kaser, *Quanti ea res est, Studien zur Methode der Litisästimation im klassischen römischen Recht*, München: C.H. Beck 1935.
- Kaser (1956)
M. Kaser, *Eigentum und Besitz im älteren römischen Recht*, Keulen/Graz: Böhlau Verlag 1956.
- Kaser (1963)
M. Kaser, 'La nozione romana di usufrutto' (bespreking van: M. Bretone, *La nozione romana di usufrutto*, Napels 1962), *Labeo Rassegna di Diritto Romano* 9 (1963), p. 366-376.
- Kaser (1968)
M. Kaser, *Restituere als Prozeßgegenstand, Die Wirkungen der litis contestatio auf den Leistungsgegenstand im römischen Recht*, München: C.H. Beck 1968.
- Kaser (1981)
M. Kaser, 'Nochmals über Besitz und Verschulden bei den "actiones in rem"', *ZS* 98 (1981), p. 77-146.
- Kaser (1985)
M. Kaser, 'Über "relatives Eigentum" im altrömischen Recht', *ZS* 102 (1985), p. 1-39.
- Kaser/Wubbe (1971)
M. Kaser, *Romeins Privaatrecht*, in het Nederlands vertaald en bewerkt door F.B.J. Wubbe, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1971.
- Kawasumi (2001)
Y. Kawasumi, *Von der römischen actio negatoria zum negatorischen Beseitigungsanspruch des BGB*, Baden-Baden: Nomos 2001.

- Klang (1950)
H. Klang, *Kommentar zum Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch, Zweiter Band §§ 285-530*, Wenen: Österreichischen Staatsdruckerei 1950.
- Köbl (1971)
U. Köbl, *Das Eigentümer-Besitzer-Verhältnis im Anspruchssystem des BGB*, Berlin: Duncker & Humblot 1971.
- Koschaker (1995)
P. Koschaker, *Europa en het Romeinse recht*, Nederlandse editie verzorgd door T. Veen, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1995.
- Land (1889)
N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek, tweede deel*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1889.
- Land (1901)
N.K.F. Land, *Rechten op zaken naar het ontwerp tweede boek B.W.*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1901.
- Landsberg (1883)
E. Landsberg, *Die Glosse des Accursius und ihre Lehre vom Eigenthum*, Leipzig 1883.
- Lange (1997)
H. Lange, *Römisches Recht im Mittelalter, Band I: Die Glossatoren*, München: C.H. Beck 1997.
- Lenel (1927)
O. Lenel, *Das Edictum Perptuum. Ein Versuch zu seiner Wiederherstellung*, Leipzig: B. Tauchnitz 1927.
- Lenel (1991)
O. Lenel, 'Rei vindicatio und actio ad exhibendum', in: *Gesammelte Schriften III (1902-1914)*, p. 379-416, Napels: E. Jovene 1991.
- Levy (1915)
E. Levy, 'Zur Lehre von den sog. actiones arbitrarie', *SZ* 36 (1915), p. 1-82.
- Levy (1922)
E. Levy, *Die Konkurrenz der Aktionen und Personen im klassischen römischen Recht*, Berlin: F. Vahlen 1922.
- Lindenbergh (1993)
S.D. Lindenbergh, 'Hoog opschietende bomen, rechtsverwerking en verjaring (HR 18 december 1992, NJ 1993, 152)', *NTBR* 1993, p. 245-247.
- Lindenbergh (Art. 5:37)
S.D. Lindenbergh, Boek 5, titel 4: Bevoegdheden en verplichtingen van eigenaars van naburige erven (art. 5:37 BW-art. 5:59 BW), in: W.M. Kleijn en A.A. van Velten (red.), *Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer (losbladig).
- Lindenbergh (Art. 5:44)
S.D. Lindenbergh, Boek 5, titel 4: Bevoegdheden en verplichtingen van eigenaars van naburige erven (art. 5:37 BW-art. 5:59 BW), in: W.M. Kleijn en A.A. van Velten (red.), *Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer (losbladig).
- Lokin/Zwalve (2001)
J.H.A. Lokin & W.J. Zwalve, *Hoofdstukken uit de Europese Codificatiegeschiedenis*, Deventer: Kluwer 2001.

- Van Maanen (1983)
G. van Maanen, 'Hinder in het nieuw BW, een reactie op J.R.P. Kottenhagen en P.A. Kottenhagen-Edzes, Hinder en misbruik van recht in het nieuw BW, *NJB* 1983, p. 625-633', *NJB* 1983, p. 964-966.
- Van Maanen (1992)
G. van Maanen, 'Van de vogelen des hemels en de stranden der zee, Publiek domein en andere overheidseigendom', *WPNR* 6074 (1992), p. 970-977.
- Van Maanen (1994)
G. van Maanen, 'Kraaiende hanen, Hoge Raad 29 oktober 1993, *NJ* 1994, 107', *NTBR* 1994, p. 87-89.
- Van Maanen (2003)
J. Spier, T. Hartlief, G.E. van Maanen & R.D. Vriesendorp, *Verbintenissen uit de wet en schadevergoeding*, Deventer: Kluwer 2003.
- Medicus (1962)
D. Medicus, *Id quod interest, Studien zum römischen Recht des Schadenersatzes*, Keulen/Graz: Böhlau Verlag 1962.
- Meijers (1912)
E.M. Meijers, 'Zakelijke rechtsvorderingen en rechtsvorderingen uit onrechtmatige daad', *WPNR* 2240-2243 (1912), p. 569-572, p. 581-585, p. 597-600 en p. 609-611.
- Meijers (1954)
E.M. Meijers, 'Atteintes à la propriété foncière', in: Festschrift für Ernst Rabel Band I: Rechtsvergleichung und Internationales Privatrecht, Tübingen 1954; opgenomen in: *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen, tweede deel*, Leiden: Universitaire Pers 1955, p. 178-205.
- Van der Merwe (1989)
C.G. van der Merwe, *Sakereg*, Durban: Butterworth 1989.
- Mittermaier (1836)
C.J.A. Mittermaier, 'Beiträge zur Lehre von der Beweislast bei der actio negatoria', *AcP* 19 (1836), p. 285-302.
- Molengraaff (1887)
W.L.P.A. Molengraaff, 'De "oneerlijke concurrentie" voor het forum van den Nederlandschen rechter', *Rechtsgeleerd Magazijn* 1887, p. 371-435.
- Motive (1888)
Motive zu dem Entwurfe eines Bürgerlichen Gesetzbuches für das Deutsche Reich, Band III: Sachenrecht, Berlin/Leipzig: J. Guttentag 1888.
- Mugdan (1899)
B. Mugdan, *Die gesammten Materialien zum Bürgerlichen Gesetzbuch für das Deutsche Reich, III Band: Sachenrecht*, Berlin 1899
- Münch. Komm./Medicus (§ 1004)
D. Medicus, *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 6: Sachenrecht (§§ 854-1296), § 1004*, München 1997.
- Nieuwenhuis (1997)
J.H. Nieuwenhuis, *De ramp op het Pikmeer* (oratie Groningen), Deventer: Kluwer 1997.
- Van Nispen (1978)
C.J.J.C. van Nispen, *Het rechterlijk verbod en bevel* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1978.

Van Nispen (1982)

C.J.J.C. van Nispen, 'Het burendrecht in het NBW', in: H. Drion (red.), *Juri Sacrum, Rechtsgeleerde Opstellen*, Deventer: Kluwer 1982, p. 93-108.

Ogorek (1979)

R. Ogorek, 'Actio negatoria und industrielle Beeinträchtigung des Grundeigentums', in: H. Coing (red.), *Wissenschaft und Kodifikation des Privatrechts im 19. Jahrhundert, Bd. 4 (Eigentum und industrielle Entwicklung Wettbewerbsordnung und Wettbewerbsrecht)*, Frankfurt am Main: V. Klostermann 1979, p. 40-78.

Ontwerp 1820

J. de Bosch Kemper, *Ontwerp van het Burgerlijk Wetboek voor het Koninkrijk der Nederlanden, aan de Staten-Generaal aangeboden den 22sten November 1820*, Leiden: Van Leeuwen 1864.

Ontwerp Staatscommissie 1887

Ontwerp tot herziening van het Burgerlijk Wetboek, Tweede Boek, aangeboden door de Staatscommissie ingesteld bij besluit van Z.M. Koning Willem III van 22 augustus 1887, No. 24, 's-Gravenhage 1899.

Ontwerp Staatscommissie 1887/Toelichting

Ontwerp tot herziening van het Burgerlijk Wetboek, Tweede Boek, Toelichting, aangeboden door de Staatscommissie ingesteld bij besluit van Z.M. Koning Willem III van 22 augustus 1887, No. 24, 's-Gravenhage 1899.

Opzoomer (1876)

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijke Wetboek verklaard, Derde Deel: Art. 555-783*, 2e druk, Amsterdam: J.H. Gebhard 1876.

Opzoomer/Goudekot (1912)

J. Goudekot, *Het Burgerlijk Wetboek verklaard door Mr. C.W. Opzoomer, Derde Deel, Tweede Stuk: Artt. 625-671*, 3e druk, 's-Gravenhage: Belinfante 1912.

Van Oven (1945)

J.C. Van Oven, *Leerboek van Romeinsch Privaatrecht*, Leiden: E.J. Brill 1945.

Van Oven (1958)

A. van Oven, 'Behoort de burgerlijke wet de rechten, voortvloeiende uit eigendom, te omschrijven of te beperken in verband met hinder, overlast of schade, en zo ja, op welke wijze?', in: *Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereeniging 1958 I*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1958, p. 55-145.

Du Perron (1999)

C.E. du Perron, *Overeenkomst en derden* (diss. Amsterdam UvA), Deventer: Kluwer 1999.

PG Boek 3

C.J. van Zeben & J.W. du Pon, *Parlementaire geschiedenis van het nieuwe burgerlijke wetboek, Boek 3: Vermogensrecht in het algemeen*, Deventer: Kluwer 1981.

PG Boek 5

C.J. van Zeben & J.W. du Pon, *Parlementaire geschiedenis van het nieuwe burgerlijke wetboek, Boek 5: Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer 1981.

PG Boek 5 Inv. 3, 5 en 6

W.H.M. Reehuis & E.E. Slob, *Parlementaire geschiedenis van het nieuwe burgerlijke wetboek, Invoering Boeken 3,5 en 6, Boek 5: Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer 1990.

PG Boek 6

- C.J. van Zeben & J.W. du Pon, *Parlementaire geschiedenis van het nieuwe burgerlijke wetboek, Boek 6: Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1981.
- Picker (1972)
E. Picker, *Der negatorische Beseitigungsanspruch*, Bonn: Röhrscheid Verlag 1972; Keip Goldbach 1995 (facsimile uitgave).
- Picker (1992)
E. Picker, 'Negatorische Haftung und Geldabfindung', in: D. Medicus, H. Mertens, K.W. Nörr & W. Zöllner (red.), *Festschrift für Hermann Lange*, Stuttgart [etc.]: W. Kohlhammer 1992, p. 625-696.
- Picker (1993)
E. Picker, 'Zur Beseitigungshaftung nach § 1004 BGB – eine Apologie', in: H. Lange, K.W. Nörr & H.P. Westermann (red.), *Festschrift für Joachim Gernhuber*, Tübingen: J.C.B. Mohr (P. Siebeck) 1993, p. 315-368.
- Pitlo (1949)
A. Pitlo, *Het Zakenrecht naar het Nederlands Burgerlijk Wetboek*, 1e druk, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink 1949.
- Pitlo/Reehuis/Heisterkamp (2001)
W.H.M. Reehuis, A.H.T. Heisterkamp, G.E. van Maanen & G.T. de Jong, *Pitlo, Het Nederlands burgerlijk recht, deel 3, Goederenrecht*, 11e druk, Deventer: Gouda Quint 2001.
- Pleysier (1997)
A.J.H. Pleysier, 'Strengere vereisten voor het bezit bij soepeler vereisten voor de verjaring', *De Notarisklerk* 1997, p. 161-164.
- Pleysier (2000)
A.J.H. Pleysier, 'Verwijdering bomen die verder dan twee meter van de grenslijn staan? (Hof Leeuwarden 14 juli 1999, NJ 2000, 80)', *De Notarisklerk* 2000, p. 105-106.
- Pleysier (2001)
A.J.H. Pleysier, 'Kan een eigenaar van een onroerende zaak tegen zijn eigen houder de revindicatie instellen?', reactie op: F.E.J. Beekhoven van den Boezem, Onroerende zaken en verjaring van de revindicatie, WPNR (2000) 6420', WPNR 6437 (2001), p. 261-262.
- Ploeger (1997)
H.D. Ploeger, *Horizontale splitsing van eigendom* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1997.
- Puchta (1827)
G.F. Puchta, 'Ueber die Negatorienklage', *Rheinisches Museum für Jurisprudenz, Philologie, Geschichte und griechische Philosophie*, Ersten Jahrganges drittes Heft, 1827, p. 165-184.
- Puchta (1877)
G.F. Puchta, *Pandekten*, bewerkt door Th. Schirmer, Leipzig: J. A. Barth 1877.
- S. Pufendorf (1715)
S. Pufendorf, *De jure naturae et gentium, libri octo*, Amsterdam 1715.
- F.E. Pufendorf (1757)
F.E. Pufendorf, *Observationes juris universi, Tomus I*, Celle 1757.

- Rainer (1987)
J.M. Rainer, *Bau- und nachbarrechtliche Bestimmungen im klassischen römischen Recht*, Graz: Leykam Verlag 1987.
- Rank-Berenschot (1992)
E.B. Rank-Berenschot, *Over de scheidslijn tussen goederen- en verbintenissenrecht* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1992.
- Rivinus (1746)
A.F. Rivinus, *Dissertatio inauguralis qua paradoxa circa actionem negatoriam*, Vitembergae 1746.
- Rodenburg (1985)
P. Rodenburg, *Misbruik van bevoegdheid* (diss. Amsterdam VU), Deventer: Kluwer 1985.
- Rodger (1972)
A. Rodger, *Owners and neighbours in Roman law*, Oxford [etc.]: Clarendon Press 1972.
- Du Roi (1857)
Du Roi, 'Ueber der Beweislast bei der Negatorienklage', *AcP* 40 (1857), p. 24-49.
- Salomons (2002)
A.F. Salomons, *De genade en ongenade van de eigenaar* (oratie Amsterdam UvA), Deventer: Kluwer 2002.
- Van Schaick (1997)
A.C. van Schaick, 'Vijf jaar nieuw vermogensrecht; zakelijke rechten', *NTBR* 1997, p. 163-172.
- Scheltema (1935)
F.G. Scheltema, 'Misbruik van recht', *WPNR* 3417, 3419-3420 (1935), p. 293-295, p. 317-319 en p. 329-332.
- Schmidt (1850)
Schmidt von Ilmenau, 'Zur Lehre von der confessoria und der negatoria actio', *Zeitschrift für geschichtliche Rechtswissenschaft* 15 (1850), p. 149-176.
- Scholten (1983)
G.J. Scholten, *Grondslag en bronnen van verbintenissen*, Deventer: Kluwer 1983.
- Schrage (1977)
E.J.H. Schrage, *Actio en subjectief Recht: over Romeinse en middeleeuwse wortels van een modern begrip* (oratie Amsterdam VU), Amsterdam: Vrije Universiteit 1977.
- Schubert (1982)
W. Schubert, *Die Vorlagen der Redaktoren für die erste Kommission zur Ausarbeitung des Entwurfs eines Bürgerlichen Gesetzbuches, Sachenrecht, Teil 1*, Berlin/New York: W. de Gruyter 1982.
- Schulz (1951)
F. Schulz, *Classical Roman Law*, Oxford: Clarendon Press 1951.
- Siber (1928)
H. Siber, *Römisches Recht in Grundzügen für die Vorlesung, II: Römisches Privatrecht*, Berlin: Sack 1928.
- Siber (1907)
H. Siber, *Die Passivlegitimation bei der rei vindicatio als Beitrag zur Lehre von der Aktionenkonkurrenz*, Leipzig: A. Deichert 1907.

- Sieburgh (2000)
C.H. Sieburgh, *Toerekening van een onrechtmatige daad* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 2000.
- Silberberg/Schoeman (1983)
H. Silberberg, *The Law of Property*, bewerkt door J. Schoeman, Durban: Butterworths 1983.
- Sintenis (1844)
C.F.F. Sintenis, *Das praktische gemeine Civilrecht, Erster Band*, 1e druk, Leipzig: B. Tauchnitz 1844.
- Sintenis (1868)
C.F.F. Sintenis, *Das praktische gemeine Civilrecht, Erster Band*, 3e druk, Leipzig: B. Tauchnitz 1868.
- Smits (1940)
P.H. Smits, 'Aantasting en uitoefening van subjectieve rechten in hare beteekenis voor de onrechtmatige daad', *WPNR* 3688-3690 (1940), p. 373-379, p. 385-389 en p. 397-402.
- Snijders (1991)
W. Snijders, 'De toekomst van de eigendom', in: B.W.M. Nieskens-Isphording e.a. (red.), *In het nu, wat worden zal* (Schoordijk-bundel), Deventer: Kluwer 1991, p. 249-265.
- Snijders/Rank-Berenschot (2001)
H.J. Snijders & E.B. Rank-Berenschot, *Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2001.
- Van Soest-Zuurdeeg
L.J. van Soest-Zuurdeeg, *La lectura sur le titre De actionibus (Inst. 4,6) de Jacques de Révigny* (diss. Leiden), Leiden: E.J. Brill/Universitaire Pers 1989.
- Sonnekus/Neels (1994)
J.C. Sonnekus & J.L. Neels, *Sakereg Vonnisbundel*, Durban: Butterworths 1994.
- Spier (1992)
J. Spier, 'Bezittersaansprakelijkheid: een nieuw wapen bij milieuverontreiniging?', in: E.H. Hondius e.a. (red.), *Quod licet* (Kleijn-bundel), Deventer: Kluwer 1992, p. 395-405.
- Spier (1994)
J. Spier, 'HR 26 november 1993, RvdW 1993, 238 (Zaadnoordijk/Staat)', *NTBR* 1994, p. 159-162.
- Spier (1995)
J. Spier, 'De tragikomedie van art. 21 IBS', *WPNR* 6167-6168 (1995), p. 87-92 en p. 109-113.
- Spruit (1994)
J.E. Spruit, R. Feenstra & K.E.M. Bongenaar (red.), *Corpus Iuris Civilis, Tekst en Vertaling II: Digesten 1-10*, Zutphen/'s-Gravenhage: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 1994.
- Staudinger/Gursky (§ 985)
K. Gursky, *J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Drittes Buch: Sachenrecht, §§ 985-1011*, Berlin: Sellier/de Gruyter 1999.

Staudinger/Gursky (§ 1004)

K. Gursky, *J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Drittes Buch: Sachenrecht, §§ 985-1011*, Berlin: Sellier/de Gruyter 1999.

Stein/Jonas (1984)

W. Grunsky, D. Leipold, W. Münzberg, P. Schlosser & E. Schumann, *Stein-Jonas Kommentar zur Zivilprozeßordnung, bewerkt door., Erster Band: §§ 1-252*, Tübingen: J.C.B. Mohr (P. Siebeck) 1984.

Van der Steur (2003)

J.C. van der Steur, *Grenzen van rechtsobjecten* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2003.

Streefkerk (1996)

C.A. Streefkerk, 'De onrechtmatigheid van de rechtsinbreuk', in : M.E. Franke e.a. (red.), *Onrechtmatige daad, BW-krant jaarboek 1996*, Deventer: Gouda Quint 1996, p. 67-86.

Suijling (1934)

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht, tweede stuk, eerste gedeelte*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1934.

Suijling (1940)

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht, vijfde stuk: Zakenrecht*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1940.

Telders (1958)

C.H. Telders, 'Behoort de burgerlijke wet de rechten, voortvloeiende uit eigendom, te omschrijven of te beperken in verband met hinder, overlast of schade, en zo ja, op welke wijze?', *Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereeniging 1958 I*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1958, p. 1-51.

Thomas/Putzo (2002)

H. Thomas, H. Putzo, K. Reichold & R. Hüßtege, *Zivilprozessordnung*, München: C.H. Beck 2002.

Tjittes (1992)

R.P.J.L. Tjittes, *Afstand van recht*, Deventer: Kluwer 1992.

Vangerow (1839)

K.A. von Vangerow, *Leitfaden für Pandekten-Vorlesungen, Erster Band*, Marburg/Leipzig: R.G. Elwert 1839.

Vangerow (1863)

K.A. von Vangerow, *Lehrbuch der Pandekten, Erster Band*, Marburg/Leipzig: R.G. Elwert 1863.

Van Velten (1995)

A.A. van Velten, 'Privaatrechtelijke aspecten van stedelijke erfpacht', in: *Erfpacht* (Preadvies voor de Koninklijke Notariële Broederschap 1995), Lelystad: Koninklijke Vermande 1995, p. 17-87.

Vetter (1995)

H.J. Vetter, 'Verkrijging via verjaring van het recht van overpad door de bezitter-niet te goeder trouw', *WPNR* 6194 (1995), p. 601-602.

Van Vliet (2004)

L.P.W. van Vliet, 'Verjaring en erfdienstbaarheid', *NTBR* 2004, p. 206-225.

- Voet (1769)
J. Voet, *Commentarius ad pandectas*, Leiden 1769.
- Watson (1968)
A. Watson, *The Law of Property in the Later Roman Republic*, Oxford: Clarendon Press 1968.
- Weiss (1949)
E. Weiss, *Institutionen des römischen Privatrechts*, Bazel: Verlag für Recht und Gesellschaft 1949.
- Wenger (1925)
L. Wenger, *Institutionen des römischen Zivilprozessrechts*, München: M. Hueber 1925.
- Wibbens-de Jong (1995)
A.C. Wibbens-de Jong, 'Geen verwatering van de bezitsei bij verkrijging door verjaring', *WPNR* 6204 (1995), p. 830-833.
- Wibbens-de Jong (1997)
A.C. Wibbens-de Jong, 'Bomen over het burerecht', *WPNR* 6266 (1997), p. 265-267.
- Windscheid (1862)
B. Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts, Erster Band*, 1e druk, Düsseldorf: J. Buddeus 1862.
- Windscheid (1870)
B. Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts, Erster Band*, 3e druk, Düsseldorf: J. Buddeus 1870.
- Windscheid/Kipp (1906)
B. Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts, Erster Band*, bewerkt door Th. Kipp, 9e druk, Frankfurt am Main: Rütten & Loening 1906.
- Wolf (2003)
M. Wolf, *Sachenrecht*, München: C.H. Beck 2003.
- Wolff (1742)
C. Wolff, *Jus naturae, Halae Magdeburgicae* 1742.
- Wubbe (2003)
F.B.J. Wubbe, 'Ungewißheit und Unbehagen in Eigentumsfragen', in: *Ius vigilantibus scriptum, Ausgewählte Schriften*, Freiburg: Universitätsverlag 2003, p. 79-116.
- Zachariä (1845)
Zachariä von Lingenthal, 'Die prohibitoria actio, eine Eigentumsklage', *Zeitschrift für geschichtliche Rechtswissenschaft* 12 (1845), p. 258-288.
- Zwalve (1981)
W.J. Zwalve, *Proeve ener theorie der denegatio actionis* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 1981.
- Zwalve (2003)
W.J. Zwalve, *Hoofdstukken uit de geschiedenis van het Europese privaatrecht, Inleiding en zakenrecht*, Deventer: Kluwer 2003.
- Zwalve (2004)
W.J. Zwalve, *Beknopte geschiedenis van het Romeinse recht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

